

Kristianstads
kommun

Borgmästaravtalet
åtagande om hållbar lokal energi

Renhållningsordning för
Kristianstads kommun

Avfallsplan

Mål och handlingsplan

Kommunfullmäktige 2013-11-12

Avfallsplan – mål och handlingsplan

Inledning

Varje kommun ska enligt miljöbalken ha en aktuell **Renhållningsordning** bestående av dels en **Avfallsplan** dels **Föreskrifter** om avfallshanteringen. Eftersom avfallsflöden i samhället har en betydande klimatpåverkan är avfallsplanen en viktig del i Kristianstads kommuns **Klimatarbete**. Den nya avfallsplanen lägger grunden för en kontinuerlig process med årlig uppföljning och avrapportering av vidtagna åtgärder och det förutsätts att avfallsplanen revideras vart fjärde år, dvs en gång under varje mandatperiod.

Kristianstad har en i grunden bra avfallshantering med hanteringen av organiskt avfall med rötning till biogas och biogödsel som det verkligt goda exemplet som lockat och fortsätter locka många besökare. Avfallshanteringen har succesivt utvecklats och förbättrats över åren, numera med en separat insamling av matavfall obligatoriskt för samtliga hushåll.

Kommunen har däremot inte fattat något strategiskt beslut gällande avfallsplanering sedan kommunfullmäktige i enighet antog Avfallsstrategin 2002. Av olika anledningar har det viktigaste förslaget i avfallsstrategin, grindhämtning av även förpackningar och tidningar inte genomförts. En utredning föreslås nu lämna ett förslag på hur ett genomförande ska kunna ske. Utredningen ska bland annat belysa ekonomiska och miljömässiga effekter av olika insamlings-system.

Kommunen har lagstadgat ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall. Eftersom kommunen inte har rådighet över avfall från företag och andra verksamheter är avfallsplanen i huvudsak inriktad på hushållsavfall. Avfallsplanens mål anger inriktningen för arbetet med en fortsatt kretsloppsanpassning av avfallshanteringen i kommunen.

Förslaget till avfallsplan har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från kommunledningskontoret, miljö- och hälsoskyddskontoret och Renhållningen Kristianstad. Föreskrifterna har arbetats fram av representanter för miljö- och hälsoskyddskontoret och Renhållningen Kristianstad med stöd av Jörgen Leander, konsult, Miljö- och avfallsbyrån AB. Information har vid två tillfällen lämnats till kommunstyrelsens arbetsutskotts politiker.

Bilagor

Bilaga 1: Översikt över nationella och regionala miljömål

Bilaga 2: Redogörelse för genomfört samråd

Till avfallsplanen hör en nulägesbeskrivning som finns i ett separat dokument med bilagorna

1. Sammanfattande uppgifter
2. Hushållsavfall i Kristianstad
3. Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall
4. Nedlagda deponier

Inriktning

Kommunens övergripande mål är att avfallshanteringen skall präglas av en fortsatt ökad återanvändning och återvinning. Avfallsets farlighet ska minska. För att nå detta mål har kommunen i avfallsplanen en handlingsplan med insatser vars syfte är att uppnå engagemang och ansvar för avfallshantering bland alla boende och verkande i Kristianstads kommun.

Grunden för ett sådant beteende vilar på kunskap, varför informationsåtgärder är av största vikt. En viktig grupp att nå med information är nyanlända invandrare. Skola och förskola är betydelsefulla arenor för kunskapsspridning.

En annan viktig del i strategin ställer krav på att de system som tillhandahålls för avfall och återvinningsmaterial måste uppfattas som ändamålsenliga, d.v.s. vara både funktionella och lättillgängliga. Därför är en viktig åtgärd att utreda förutsättningarna för fastighetsnära insamling (grindhämtning) av förpackningar och tidningar för alla hushåll.

Renhållningstaxan och föreskrifterna om avfallshantering är de två viktigaste styrmedlen kommunen har för att styra mot målen i avfallsplanen.

Utmaningar

Utifrån bland annat uppgifterna i nulägesbeskrivningen har fyra utmaningar identifierats. Dessa är:

- Mängden avfall som uppkommer ska minska
- Avfallsets farlighet ska minska
- Andelen insamlat matavfall av uppkommen mängd ska öka
- Mängden brännbart avfall ska minska genom att "felsorterat" matavfall och felsorterade förpackningar flyttas till "rätt ställe"

Utmaningarna ryms inom målen i avfallshierarkin och har fångats upp i planens handlingsprogram.

Uppföljning

Årligen kommer avrapportering att ske till kommunstyrelsen av de åtgärder som vidtagits enligt handlingsplanen, och vilken effekt de fått i förhållande till de mål som satts upp.

Avfallsplanens miljöpåverkan

Avfallsplanens handlingsplan förväntas minska avfallsets farlighet, innebära minskad deponering samt öka såväl materialåtervinningen som återvinningen av närings- och energiinnehållet. Genom avfallsbehandling i en biogasanläggning återvinns avfallsets energiinnehåll samtidigt som näringsämnen kan återföras till kretsloppet. Samrötning med gödsel ger ytterligare minskad klimatpåverkan genom att metanutsläppen från lantbrukets gödselhantering minskar samtidigt som biogas kan ersätta fossila bränslen i transportsektorn.

Genom energiutvinning av den brännbara fraktionen återvinns energi i form av el och fjärrvärme. Ökad återvinning av material och förpackningar minskar uttaget av naturresurser och energiåtgången för att producera nya material.

En separat miljökonsekvensbedömning finns som bilaga till avfallsplanen.

Mål och handlingsplan

De mål som finns i avfallsplanen ansluter till de nationella målen och till den nyligen antagna nationella avfallsplanen. Dessa finns närmare beskrivna i Bilaga 1.

I de lokala miljömålen har ett antal mål som rör avfallshanteringen antagits. I den mån de inte redan bedömts som uppfyllda har de återgetts även här. Avfallsplanen innehåller fler mål än de som finns antagna i det lokala miljömålsdokumentet. Dessutom innehåller avfallsplanen en handlingsplan med konkreta åtgärder som syftar till att målen ska uppnås.

De övergripande målen för avfallsplanen är:

1. Den totala mängden hushållsavfall/invånare ska minska.
2. Farligt avfall ska omhändertas på rätt sätt och hanteras så att risker minimeras. Avfallets farlighet ska minska.
3. Andelen avfall som återanvänds, återvinns och energiutvinns ska öka, med prioritering i nämnd ordning, och möjligheten till avsättning av produkterna och materialen ska öka.
4. Kunskapen hos allmänhet, näringsliv samt personal i den kommunala verksamheten om avfallshandling och kretsloppsfrågor ska öka.
5. Insamlingssystemet ska vara estetiskt tilltalande och ha god tillgänglighet för hushållen. Minst 85 % av hushållen ska vara nöjda med insamlingssystemet.
6. Nedlagda deponier ska inte medföra negativa konsekvenser för miljön eller människors hälsa.

Följande förkortningar används i handlingsplanen: SBK (stadsbyggnadskontoret), KLK (kommunledningskontoret), MHK (miljö- och hälsoskyddskontoret), BUF (barn- och utbildningsförvaltningen), OMS (omsorgsförvaltningen) och AB Kristianstadsbyggen (ABK).

1. Den totala mängden hushållsavfall/invånare ska minska från år 2012 till år 2016.

Enligt EU:s avfallshierarki ska som första prioriterade åtgärd uppkomst av avfall förhindras. Enligt det svenska miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" skulle den totala mängden genererat avfall inte vara högre år 2005 än år 1994. Verkligheten har visat att genererade mängder avfall ökar i takt med den ekonomiska tillväxten.

Miljöpåverkan:

Målet och åtgärderna förväntas bidra till minskad miljöpåverkan genom minskade avfallsmängder. Mindre avfallsströmmar innebär generellt en mindre miljöpåverkan oberoende av avfallets typ.

Indikator:

Total mängd hushållsavfall (inklusive grovavfall, elavfall, farligt avfall, förpackningar och tidningar, men exklusive latrin och avfall från små avloppsanläggningar), kg/inv (2012: 578 kg/inv inklusive trädgårdsavfall resp 461 kg exklusive trädgårdsavfall)

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Handlingsplan för hur kommunen ska arbeta med att minska avfallsmängderna tas fram	Agenda 21 i samverkan med Renhållningen och KLK	2014		Ej påbörjad
Rutin för att beakta möjligheter till källsortering och avfallsminimering vid kommunens upphandlingar upprättas. (Lokalt miljömål)	KLK/MHK	2013	Inom ram	Avfallsminimering togs upp på miljöfika i september 2013 och som ett halvdagsseminarium för kommunanställda under 2013.

Utveckla insamlingen av begagnade produkter på återvinningscentralerna för ökad återanvändning	Renhållningen	2013-2017	Renhållningstaxans grundavgift	Insamling planeras ske på alla ÅVC och försäljningen planeras ske på ett Återbruk vid ÅVC i Kristianstad.
Genomföra åtgärder för att minska matsvinn	BUF/OMS/MHK	Löpande	Inom ram	BUF har genomfört ett projekt med gott resultat som startade 2011 och i två mätperioder på skolor med fler än 100 elever i grundskolan. Fortsättning planeras. MHK lämnar information löpande i samband med tillsynsbesök.

2. Farligt avfall ska omhändertas på rätt sätt och hanteras så att risker minimeras. Avfallets farlighet ska minska (Lokalt miljömål)

Skånes miljöhandlingsprogram anger att en mer fastighetsnära insamling av **farligt avfall** ska införas. Lokalt i Kristianstads tätort behöver tillgängligheten för att lämna farligt avfall förbättras, då närmaste inlämningsställe i dagsläget finns i Snårarp. För att skaffa information om nuläget (mängden felsorterat avfall) behöver plockanalyser genomföras av den brännbara fraktionen.

Miljöpåverkan:

Målet och åtgärderna förväntas ge en positiv miljöpåverkan genom att minska mängden farligt avfall som felaktigt går till förbränning, deponering eller i avloppet. I förlängningen ger detta minskade halter av farliga ämnen i luft, vatten, mark och reningsverksslam. Avfallets farlighet minskar också om man redan vid inköp tar hänsyn till produkternas innehåll av farliga ämnen.

Nytablering av en återvinningscentral i Kristianstads tätort bedöms ge en positiv påverkan i form av ökad insamling av farligt avfall från hushållen. Den innebär dessutom en bättre service för andra avfallsslag, som grovavfall och trädgårdsavfall, och minskade transporter. Den lokala negativa påverkan som en återvinningscentral kan innebära i form av störningar för närboende bedöms kunna minimeras genom genomtänkt val av plats och andra försiktighetsmått.

2.1 Delmål: Insamlad mängd farligt avfall (exklusive elavfall) från hushåll ska öka från år 2012 till år 2016.

Indikator:

Insamlad mängd elavfall, inklusive batterier kg/inv	(2012: 15,6 kg/inv)
Insamlad mängd asbesthaltigt avfall, kg/inv	(2012: 1,7 kg/inv)
Insamlad mängd impregnerat trä, kg/inv	(2012: 4,1 kg/inv)
Insamlad mängd övrigt farligt avfall (färg, oljor, kemikalier mm), kg/inv	(2012: 1,6 kg/inv)
Farligt avfall, andel i % av total mängd hushållsavfall	(2012: 1,3 % exklusive elavfall och batterier 4,0 % inklusive elavfall och batterier)

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Information för en giftfri vardag	MHK	Löpande	Inom ram	Pågår och kommer att aktualiseras ytterligare i arbetet med revidering av de lokala miljömålen
Införa ett tätare insamlings-system för smått elavfall i samarbete med EI-Kretsen	Renhållningen	2014	Elkretsen	Åtgärden har inte påbörjats
Vid nybyggnation av återvinningscentraler införs insamling av farligt avfall även i Degeberga, Arkelstorp och Kristianstads tätort	Renhållningen	2013-2018	Renhållningstaxans grundavgift	Åtgärden har inte påbörjats
Tillsyn och rådgivning om sortering, transporter och omhändertagande av verksamhetsavfall inkl bygg- och rivningsavfall utförs	SBK/MHK	Löpande	MHK: tillsynsavgifter	MHK bedriver i dagsläget ingen löpande tillsyn. Planer finns på tillsyn i projektform av bygg- och rivningsavfall.

3. Andelen avfall som återanvänds, återvinns och energiutvinns ska öka, med prioritering i nämnd ordning. Möjligheten till avsättning av produkterna ska öka.

Vidareutveckling av anläggningar för återvinning och avfallsbehandling är väsentlig för uppfyllande av avfallsplanens mål. Anläggningarna är också viktiga resurser för kommunens näringsliv. Befintliga återvinningscentraler är otidsenliga och behöver moderniseras eller ersättas av nya för att kunna leva upp till dagens krav på service, tillgänglighet och möjlighet till sortering i ett ökat antal avfallsfraktioner i syfte att kunna återanvända eller återvinna så mycket material som möjligt.

I stort sett samtliga hushåll har hämtning av matavfall och brännbart avfall. För restauranger och storhushåll behöver fler åtgärder genomföras för att öka insamlingen av matavfall. I vissa flerfamiljsområden kan det vara aktuellt att som alternativ till nuvarande system pröva källsortering via avfallskvarnar kopplade till slutna tankar.

Tillsyn av att det omfattande regelverk som finns kring hantering av avfall är ytterligare en väg att öka medvetenheten och förbättra utsorteringen av matavfall och annat återvinningsbart material samt farligt avfall. Tillsyn bedrivs dels enligt miljöbalken på de verksamheter som ingår i miljö- och hälsoskyddsmyndens tillsynsansvar och dels enligt plan- och bygglagen av byggnadsnämnden i samband med bygg- och rivningsprojekt.

Miljöpåverkan:

Målet och åtgärderna förväntas ge en positiv miljöpåverkan genom att de negativa effekterna av avfallshanteringen minskar ju längre upp i avfallshierarkin som omhändertagandet sker. Hushållningen med energi och ändliga resurser ökar.

Andelen avfall som rötas förväntas öka, vilket innebär att såväl energin som näringsämnen i avfallet utnyttjas. Samrötning med gödsel ger också minskad klimatpåverkan genom att metanutsläppen från lantbrukets gödselhantering minskar samtidigt som biogas kan ersätta fossila bränslen i transportsektorn.

Indikator:

Materialåtervinning, andel i % av total mängd hushållsavfall	(2012: 55 % inklusive biologisk behandling, 25 % exklusive)
Energiutvinning, andel i % av total mängd hushållsavfall	(2012: 43 %)
Deponirest, andel i % av total mängd hushållsavfall	(2012: 0,6%)

3.1 Delmål: Senast vid utgången av år 2016 ska 70 % av det hushållsavfall som utgörs av matavfall samlas in för rötning till biogas

Indikator:

Matavfall, insamlad andel som % av total mängd (2012: 63 %)

Andel matavfall i brännbart kärlavfall (2012: 19 %)

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Förutsättningarna för byggnation av en förbehandlingsanläggning för organiskt avfall i Kristianstad utreds	Kristianstads Biogas AB	2013		Utredningen är påbörjad.
En plan för att införa avfallskvarnar med tank tas fram i kommunkoncernens verksamheter	C4 Teknik och ABK i samverkan med Renhållningen	2014		Några skolor och ett äldreboende har installerat tankar
Information om insamling av matavfall med avfallskvarn och tank ges till storkök, restauranger och livsmedelsbutiker	Renhållningen i samverkan med MHK	Löpande	Renhållningstaxans grundavgift	Information lämnas kontinuerligt vid kontakt med fastighetsinnehavare.
Kartläggning av uppkommet organiskt avfall samt tillsyn och rådgivning för att öka andelen avfall som rötas	MHK/KLK/Renhållningen	Löpande	MHK: tillsynsavgifter	Inom ramen för det skånska projektet Biogas Kom In har en kartläggning av hela råvarupotentialen gjorts
Tydliga rutiner för hantering av felsorterat matavfall tas fram	Renhållningen	2014	Renhållningstaxans grund-	Åtgärden är inte påbörjad

			avgift	
Inventering av fettavskiljare i kommunen	C4 Teknik (VA-avdelningen)	2013-2014	Inom ram	Åtgärden är inte påbörjad
Fettavskiljare enligt genomförd inventering ska tömmas genom Renhållningens försorg	Renhållningen	2014	Renhållningsavgifter för slamtömning	Åtgärden avvaktar ansvarsfrågan enligt avfallsutredningens förslag.

3.2 Delmål: Senast vid utgången av år 2019 ska Kristianstads kommun ha fem stycken moderna återvinningscentraler med möjlighet till full sortering av grovavfall, elavfall och farligt avfall.

Indikatorer:

Antal färdigställda återvinningscentraler

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Om- och tillbyggnation av återvinningscentraler i Åhus (2015), Kristianstad (2016), Arkelstorp (2017), Degeberga (2018) samt Tollarp (2019)	Renhållningen	2013-2019	Renhållningstaxans grundavgift	Planering har påbörjats för Åhus och Kristianstad.

3.3 Delmål: Minst 60 % av fosforföreningarna i avlopp ska senast 2015 återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark. (Lokalt miljömål)

Slammet från de kommunala reningsverken i kommunen ska ha halter av bly, kadmium, kvicksilver och zink samt långlivade organiska ämnen som ligger på en betryggande marginal under gällande gränsvärden för spridning på åkermark. (Lokalt miljömål)

För att möjliggöra att rötslammet kan återföras till åkermark och ingå i kretsloppet ska i princip "hushållskvalitet" på inkommande vatten vid reningsverken uppnås. Spillvatten som inte har hushållskaraktär ska i första hand behandlas lokalt.

Övrigt slam från t ex vassbäddar ska kunna användas till energiskog och anläggningsjord.

Högre krav kommer att ställas framöver på fosforrening vid enskilda avloppsanläggningar. Tekniken kan utgöras av fosforfilter eller separering av urinen, vilket innebär utökade möjligheter att ta tillvara näringsämnen och återföra dem till jordbruksmark.

Indikator: Andel fosforföreningar i avlopp som återförs till produktiv mark, %

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Översyn av inkopplade verksamheters påverkan på slam från reningsverk	C4 Teknik (VA-avdelningen)/MHK	Löpande	Inom ram	Pågår i samverkan mellan C4 Teknik och MHK
Förutsättningarna för en anläggning för behandling av lakvatten från Härlevsdeponin utreds	C4 Teknik (VA-avdelningen)	2013 och framåt		Förstudie med hjälp av konsult genomfördes under hösten 2012 om möjligheterna till en separat anläggning för lakvattenrening vid Centrala reningsverket
Slam från reningsverken återförs till produktiv mark	C4 Teknik (VA-avdelningen)	Löpande	Inom ram	Centrala reningsverket är certifierat enligt REVAQ med årlig revidering. Återföring av slam från CRV till produktiv mark inleddes under 2012.
Framtagning av rutiner för hur fosforfällor ska hanteras	Renhållningen/MHK	2013	Renhållningsavgifter för slamtömning	Åtgärden är inte påbörjad
Fosfor från fosforfällor ska återföras till produktiv mark	Renhållningen	2014	Renhållningsavgifter för slamtömning	Åtgärden är inte påbörjad

3.4 Delmål: Återvinningen av förpackningar och tidningar ska öka. Andelen förpackningar och tidningar i brännbart avfall ska utgöra högst 25 % år 2015.

Indikator:

Andel förpackningar och tidningar i brännbart kärnavfall (2012: 30 %).

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Kontroll av mängden producentansvarsmaterial som hanteras av kommunen (felsorterat) genom plockanalys	Renhållningen	Vart tredje år	Renhållningstaxans grundavgift	Åtgärden är påbörjad
Förslag till hur fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar mm ska kunna genomföras tas fram för beslut	Renhållningen	2013	Renhållningstaxan alternativt extra anslag	En utredning har påbörjats med konsultstöd.

3.5 Övriga åtgärder för ökad återanvändning/återvinning

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Gatusopningssand ska återanvändas	C4 Teknik (Produktionsavdelningen)	Löpande	Inom ram	Pågår
Utbyte till biogasdrivna hämtningsfordon	Renhållningen	Löpande	Renhållningstaxans rörliga avgift	Pågår. Alla ordinarie fordon är utbytta. Reservfordon återstår.
Askåterföring från Allöverket till produktiv mark utreds	C4 Energi	2014	Inom ram	Utredningen avses genomföras under 2014.
Fastställa krav på återvinning i samband med rivningslov	SBK	2013	Inom ram	SBK fastställer kontrollplan och godkänner rivningsplan i samband med rivningslov och rivningsanmälan.
Renhållningstaxan utvärderas kontinuerligt så att återanvändning/återvinning stimuleras	Renhållningen	Fortlö-pande	Renhållningstaxans grundavgift	

4. Kunskapen hos allmänhet, näringsliv samt personal i den kommunala verksamheten kring avfallshandtering och kretsloppsfrågor ska öka. (Lokalt miljömål)

Bra information är strategiskt viktig för att målen med avfallshandringen ska kunna nås. Kommunen och Renhållningen m fl aktörer ska medverka till att kommuninvånarna är välinformerade och väljer varor som minimerar uppkomsten av avfall och miljöskadliga ämnen. Dessutom ska samverkan ske med berörda aktörer (t.ex. Agenda 21, skola, fastighetsägarorganisationer, hyresgästföreningar, villaägarorganisationer, näringslivsorganisationer och materialbolag).

Hushåll och företag ska fortlöpande informeras om nyheter, förändringar och få tips om hur avfallsmängderna kan minskas. Handeln och kommunen bör genomföra informationskampanjer om produktval, återvinning och farligt avfall med syfte att minska hushållens spridning av farliga ämnen.

Miljöpåverkan:

Målet och åtgärderna förväntas bidra till en positiv miljöpåverkan inom alla delmål, bl. a genom ökad materialåtervinning, bättre utsortering av farligt avfall och ökad andel matavfall som kan rötas.

Aktivitet/Målgrupp	Ansvar	Tid	Finansiering	Status
Informationsplan tas fram och revideras årligen	Renhållningen i samverkan med KLK, MHK, Agenda 21 och BUF	Löpande	Renhållningstaxans grundavgift	Renhållningen och Agenda 21 har tagit fram en barnbok om avfall under 2013. Den kommer att delas ut till alla förstaklassare samt på mässor etc.

Fortlöpande information om avfallshanteringen via Tidningen Kristianstad (minst en artikel/annons per nummer), Internet, abonnenträkningar och företagskontakter.	Renhållningen/MHK/KLK	Löpande	Renhållningstaxans grundavgift/inom ram	Avfallsinformation lämnas vid behov i Tidningen Kristianstad.
Utifrån genomförda plockanalyser ska en informationsstrategi tas fram att förbättra utsorteringen av matavfall	Renhållningen	2013	Renhållningstaxans grundavgift	Åtgärden är inte påbörjad
Riktad information om källsortering på lätt svenska	Renhållningen, ABK och Agenda 21 i samarbete med Integrationskontoret	Kontinuerligt	Renhållningstaxans grundavgift/inom ram	Agenda 21 undersöker möjligheten att ha information som vänder sig mot SFI:s mer språkligt avancerade grupper.
Riktad information till barn om källsortering, t.ex. inom ramen för "Upptäckarklubben"	Agenda 21	Kontinuerligt	Inom ram	600 barn har via Upptäckarklubbens uppdrag källsortering fått information om avfallshandling.
Informationskampanj genomförs för att förbättra kvalitén på inkommande vatten till reningsverken.	C4 Teknik (VA-avdelningen)	2014	VA-taxan	Informationskampanj till allmänheten är inte påbörjad. Arbete med företag pågår löpande.
Avfallsstatistiken utvecklas och kvalitetssäkras	Renhållningen	2013	Renhållningstaxans grundavgift	Åtgärden pågår

Årligen återkommande information om insamlade mängder	Renhållningen	1 april årligen	Renhållnings-taxans grund-avgift	
Årlig uppföljning och avrapportering om vidtagna åtgärder enligt avfallsplanen	KLK/åtgärds-ägare	1 april årligen	Inom ram	Åtgärden förbereds

5. Insamlingen ska vara estetiskt tilltalande och ha god tillgänglighet för hushållen. Minst 85 % av hushållen ska vara nöjda med insamlingssystemet.

För att nå förtroende hos brukarna är det av vikt att hämtningssystemet behovsanpassas såväl avseende hämtningsfrekvens som avgifter (taxor). För att undvika undantag från föreskrifterna om avfallshantering bör särskild hänsyn tas till hushåll med liten avfallsmängd.

Behovsanpassningen måste dock ske med beaktande av målet att minimera avfallstransporterna, risken för att olägenhet för människors hälsa och miljö uppkommer samt risken för att avfall hamnar på oönskade platser. Dessutom måste hänsyn tas till arbetsmiljön för hämtningsspersonalen.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Enkätundersökningar eller andra mätningar av hushållens nöjdhet genomförs vart tredje år	Renhållningen	Vart tredje år	Renhållnings-taxans grundavgift	Åtgärden är påbörjad. En enkätundersökning genomfördes under hösten 2013.

Genomföra skräpplockarakti- viteter	C4 Teknik (Produktions- avdelningen)	Årligen		Kommunen deltar i Håll Sverige Rents skräpplockardagar 2013.
--	---	---------	--	---

6. Nedlagda deponier ska inte medföra negativa konsekvenser för miljön eller människors hälsa

Nedlagda avfallsdeponier bör betraktas som pågående miljöfarlig verksamhet. På grund av att man inte med säkerhet kan uttala sig om vad som deponerats genom åren och hur deponierna avslutats kan efterbehandlingsinsatser i olika omfattning behövas. I genomförda deponiinventeringar har en bedömning gjorts beträffande risken för påverkan på miljö och hälsa. Denna bedömning kan behöva revideras mot bakgrund av utvecklad kunskap på området. Förteckning över nedlagda deponier finns i Bilaga 4.

Miljöpåverkan:

Åtgärderna har ingen direkt miljöpåverkan, men förväntas i förlängningen ha en positiv påverkan genom en minskad risk för utsläpp till mark, vatten och luft.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan	Finansiering	Status
Utvärdering av aktuella provtagningsprogram (avser fyra deponier)	C4 Teknik (VA-avdelningen) rapporter till MHK		Inom ram	Åtgärden är inte påbörjad
Utreda behovet av ytterligare undersökningar av samtliga nedlagda deponier	MHK		Inom ram	Åtgärden är inte påbörjad

Nationella, regionala och lokala miljömål

Beslutade internationella och nationella miljömål anger inriktningen för hanteringen av avfall. Dessutom finns regionala och lokala miljömål för Skåne respektive för Kristianstads kommun. Kommunens miljömål antogs av Kommunfullmäktige under 2007.

EU:s avfallshierarki

Inom EU finns en strategi för avfall som innebär att medlemsländerna bör minska mängden avfall och stimulera ren teknologi, återanvända och återvinna samt förbättra slutligt omhändertagande. Vidare sägs att medlemsländerna bör sträva efter att åstadkomma säker transport av farligt avfall och påskynda återställningen av förorenade områden. Med återvinning avses även avfallsförbränning som innebär att den utvunna energin utnyttjas för bl.a. fjärrvärme- och elproduktion. Materialåtervinning skall prioriteras framför energiutvinning om det är miljömässigt motiverat. Deponering är den metod som används när inga andra behandlingsalternativ är lämpliga. I EU:s avfallsstrategi anges också att medlemsländerna bör vara självförsörjande med avfallsanläggningar. Med syfte att EU-länderna skall ha gemensamma tekniska/ miljömässiga krav och lika konkurrensförutsättningar har ett antal direktiv och förordningar som rör avfall upprättats.

Sammanfattningsvis ser prioriteringsordningen ut på följande sätt:

1. Förebygga uppkomsten av avfall
2. Återanvändning (produkter används flera gånger; ex returglas)
3. Materialåtervinning (material används flera gånger; ex engångsglas)
4. Annan återvinning, t ex energiutvinning
5. Bortskaffande (deponering)

Nationella miljömål

Riksdagen har antagit sexton nationella miljökvalitetsmål. Målen beskriver de kvaliteter som vår miljö och våra gemensamma natur- och kulturresurser måste ha för att vara ekologiskt hållbara på lång sikt. Det övergripande målet är att vi skall lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Följande fyra av de sexton miljömålen är av betydelse för avfallshantering; giffri miljö, god bebyggd miljö, grundvatten av god kvalitet samt begränsad klimatpåverkan.

Regeringen har tagit fram två etappmål under God bebyggd som gäller avfall (gäller sedan 26 april 2012):

- **Etappmål om ökad resurshushållning i livsmedelskedjan**

Etappmålet om ökad resurshushållning i livsmedelskedjan innebär att insatser ska vidtas senast 2018 så att resurshushållningen i livsmedelskedjan ökar genom att minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, där minst 40 procent behandlas så att även energi tas tillvara.

- **Etappmål om ökad resurshushållning i byggsektorn**

Etappmålet om byggnads- och rivningsavfall innebär att insatser ska vidtas senast 2020 så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent.

Dessutom finns preciseringar kopplade till miljö kvalitetsmålet god bebyggd miljö. Preciseringarna ska förtydliga vad målet innebär och används även vid uppföljning av dem. Följande precisering finns för avfall:

- Avfallshanteringen är effektiv för samhället och enkel att använda för konsumenterna.
- Avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt.
- Avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Ny nationell avfallsplan

Staten har tagit fram en ny nationell avfallsplan: "Från avfallshantering till resurshushållning - Sveriges avfallsplan 2012-2017". I planen pekas fem områden ut där det bedöms finnas extra stort behov av åtgärder. Planen innehåller också exempel på vad vi behöver göra för att nå ett mer resurseffektivt samhälle med utgångspunkt från miljömålen och EU:s avfallshierarki.

Planens prioriterade områden:

- Avfall i bygg- och anläggningssektorn
- Hushållens avfall
- Resurshushållning i livsmedelskedjan
- Avfallsbehandling
- Illegal export av avfall till andra länder

I kommunens avfallsplan finns relevanta åtgärder upptagna.

Regionala miljömål

Regeringen har gett landets länsstyrelser i uppdrag att anpassa, precisera och konkretisera de nationella miljö kvalitetsmålen till regional nivå. Följande regionala mål finns för Skåne:

Avfall. Den totala mängden deponerat avfall ska inte öka och den resurs som avfall utgör ska tas till vara i så hög grad som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Särskilt gäller att:

- Senast år **2012** ska minst 50 procent av hushållsavfallet återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling.

- Senast år **2012** ska minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.
- Senast år **2012** ska matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier m.m. återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser sådant avfall som förekommer utan att vara blandat med annat avfall och är av sådan kvalitet att det är lämpligt att efter behandling återföra till växtodling.
- Senast år **2015** ska minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark.

Kommunledningskontor

Strategi & utveckling

2012-10-03

Lennart Erfors

044-136160

Lennart.Erfors@kristianstad.se

Renhållningsordning – redogörelse för samråd

Samrådsmöten har hållits vid flera tillfällen under arbetets gång:

2008-11-18 Internt samrådsmöte för kommunkoncernen

2009-01-20 Informations- och dialogmöte med fastighetsägarrepresentanter

2012-06-14 Samrådsmöte med fastighetsägare, naturskyddsföreningen m.fl.

2012-06-27 Informationsmöte för kommunstyrelsens arbetsutskott samt presidierna i miljö- och hälsoskyddsnämnden och Renhållningen Kristianstad

2012-08-21 Samrådsmöte med kommunkoncernen samt resterande fastighetsägare

2012-08-27 Kultur- och fritidsförvaltningen

2012-08-28 Stadsbyggnadskontoret bygglovavdelningen

2012-09-03 C4 Teknik, VA-avdelningen och produktionsavdelningen

2012-09 Barn- och utbildningsförvaltningen och C4 Energi

Representanter för handeln har varit inbjudna men inte deltagit i samrådsmöten.